

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 „
četrt : 6 „ 50 „
mesec : 2 „ 20 „

V upravnishvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 „
četrt : 5 „
mesec : 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 155.

V Ljubljani, v sredo, 9. julija 1902.

Letnik XXX.

Govorimo odkrito!

V nedeljo je bilo zelo veselo v Ljubljani! Kaže, da se je začelo jako živahno življenje v naši deželi in da ta živahnost ne bo tako brž minula. Lonce je podobna naša dežela, v katerem vré in ki od vročine prekipeva. V duši našega naroda tudi vre, in ljudstvo si daje duška svojim mislim in čustvom. Tako si je dajalo naše delavstvo v nedeljo duška pred »Narodnim Domom« in si ga je dajalo — pred vladno hišo; dajalo v izrazih, ki — nekaj govore. Te misli in ta čustva je tolmačil dr. Šusteršič že ono nedeljo na svojem shodu v Preski. »Razmere« — je dejal — »bi bile morda drugače, ako bi bila deželna vlada bolj razumela svojo nalogo, kakor jo razume. Vlada nas je prisilila, da se bomo odslej z isto odločnostjo, kakor proti liberalcem, borili tudi proti njej.«

To so besede, ki so bile nam vsem na jeziku. Šusteršič pa je udaril z resnico na dan in povedal odkrito, kje nas človek žuli, ali če hočete: da nam tiči trn v peti. Čutili smo vsi prav dobro, kje nas boli, in si mislili svoje. Sedaj bomo pa to stvar tudi na vsa usta povedali: Slovenski in katoliški deželi Kranjski načeluje mož, ki ni nič manj kakor prijazen slovenskemu, kamoli katoliškemu gibanju; mož, čegar mišljenje je v diametralnem nasprotju z mišljenjem in hotenjem pretežne večine ljudstva dežele, kateri predseduje. In razmere pri nas bi ne bile nikoli tako daleč prišle, da niso vsi nam nasprotni elementi delali in se razvijali pod patronanco tako visokega gospoda.

Nič ne prikrivajmo tega dejstva! Zakaj bi ne povedali, kar nas teži! Zgubiti nimamo ničesar. Baron Hein nam še nikoli ni bil prijazen; torej se nam ni bati, da bi nam moglo še kaj več škodovati, ako javno povemo, kako sodimo o njem.

Pod kako drugo vlado — recimo pod blagim Winklerjem — bi pri nas nikoli ne bilo tako daleč prišlo. Pod tako mogočno zaščito pa se je čutil varnega in poklicanega

zadnji pisarček v kakem uradu zabavljati »klerikalcem« in pri volitvah z vso strastjo delati za liberalizem. Saj se solnčijo vsi cerkvi in ljudstvu sovražni elementi, slovenski kakor nemški, samo da so liberalci, na solnce vladne milosti. In slovensko nemški zvezi ni nikdo drug bil boter kakor baron Hein. Pri takih razmerah so seveda postajali naši nasprotniki vedno bolj drzni, izzivajoči. Pomislite malo nazaj: Ali ni »Narod« ravno v teh zadnjih — recimo približno osmih letih pričel svoje strašno »farske gonje« in drugih brezkončnih surovosti? Topa je naravno tudi na naši plati rodilo odpor. Odtod te skrajne napetost razmere v deželi. Niso zlepa kje nasprotstva tako silna, duhovi tako razburjeni, strasti tako razpaljene, kakor pri nas. Nastal je prav praveč kulturni boj v deželi. Neodolne Marijine družbe bi radi uničili, cerkvene naprave se blatijo in smešijo na nečuden način, cerkvena avtoriteta se gazi v blato — kje na vsem svetu je škofovsko dostojanstvo tako izpostavljeno zaničevanju kakor v Ljubljani?! — duhovniki se trumoma tirajo pred sodišča, »a la lanterne« je že drzno klical »Narod«, najraje bi nas — pobesili.

Ta kulturni boj nam sicer nikdar ne škoduje tako, kakor nasprotniki nameravajo; nehoti namreč rodi — dobro. Zakaj občudujemo pruske katoličane zaradi njih verske gorečnosti? Kulturni boj jih je očistil, zedinil, ojačil. Tudi nas očiščuje, zedinjuje in krepi. Za koliko smo napredovali — prisiljeni po pritisku koaliranih naših nasprotnikov!

No vžlic temu nas ni več volja, mirno držati hrbta, da bi nas bili po njem. Ni nas volja, molče trpeti nasilstva, ki si je liberalci dovoljujejo že toliko let nad nami. Razmere, v katerih živimo, so postale skoro neznošne. Leta in leta smo dokaj mirno prenašali najhujše surovosti in brutalnosti naših nasprotnikov. Sedaj ne moremo več. Kakor pred hudo nevihto v zraku, postalo je naše politično ozračje soparno in vsi smo čutili, da se nekaj nabira, nekaj pripravlja in kuha in da mora enkrat — zagrometi.

In zagromelo je in zaropotalo 21. jun. v deželni zbornici, da je bilo veselje! Vzravnali smo se kvišku. Sveža sapa je zavela okolu nas. Začutili smo zopet moč v svojih udih in veselje do življenja. Nič več ne damo pometati s seboj! Tako so zagromeli naši poslanci, in za njimi se je oglasila — cela dežela.

Mi smo miroljubni ljudje. Pohlevne ovce smo, ki se damo dolgo semtertja pehati, preden odpremo svoja usta. Dokaz temu, da nismo nikoli zinili žale besede o baronu Heinu, dasi smo vedeli, kako nam je gorak. Če smo pa obstrukcijo s takim navdušenjem pozdravili, če prihajajo od vseh strani dežele izjave pritrdjevanja in odobravanja, priča to, kako nujen in neizogiben je bil odpor, kako smo vsi čutili, da tako ne more in ne sme iti dalje. Z elementarno silo je na dan buknila obstrukcija, kakor se razpoči sod, prenasrčen z unetljivo snovjo, kakor čez jez udari voda, ki se je le predolgo gradila, in ga razdre. Predolgo so grešili na našo potrpežljivost. Mera potrpljenja je bila polna.

Prav pravi neka izjava z Gorenjskega: Dr. Šusteršič je le izrazil do vrha prikipelo nevoljo ljudstva nad obstoječimi razmerami. Tako daleč so tedaj despele razmere na Kranjskem pod sedanjo vlado! In dokler se te razmere ne spremenijo, ne bo miru v deželi. To je gotovo!

Če so v viharju obstrukcije padli nekateri debeli izrazi, ni to vendar nič tako čudnega. V vročini boja se besede ne devajo na zlato tehtnico. Vse bolje, kakor ta, ki govori in celó v razburjenosti govori, lahko premisli besede oni, ki piše. Tak dela premišljeno, zavestno in je torej v polnem obsegu odgovoren za svoje izjave. In kaj so si v tem oziru liberalci že vse dovolili! Izza deset let sem je skoro vsaka številka »Narodova« zbirka samih najostudnejših izrazov in najnižkotejšega zmerjanja. Ostudnosti celega sveta grabi in pometa skupaj, da nam jih meče v obraz in obeša na vrat. Vsi

cigani naj se gredo skrit pred »Narodom«! In ti ljudje, ki vsak dan do kolena gazijo blato, ki brizgajo gnojnice na vse plati, ki oskrnjajo in očolavajo najsvetejše stvari, se sedaj zgražajo nad nekaterimi debelimi izrazi, ki so jih morali slišati!! Zgražajo in protestirajo! Protestirajo, da si kdo drug tudi eno stotinko tega privoščiti, kar si oni dovoljujejo vsak dan na cente. No, protestirajte, kolikor vam drago, ali pa se na glavo postavite! Nam je vaš protest — deveta briga! Vaš protest nam ne bo sape zaprl, in ne udušil nas in naših glasov!

Seveda je morala tudi tukaj deželna vlada s svojim glasilom takoj priteči na pomoč svojim zaveznikom, liberalcem. »Laibacherica«, ki se svoj živ dan ni žugnila besede graje o neskončno podlem tonu »Narodovcem«, je brž hitela ponatisnit z mastnimi črkami par zabavljic, ki so jih morali požreti ljubljani njeni liberalci. Gospod baron Hein, če smo postali grobi, vedite, da smo se naučili od vaših prijateljev, »Narodovcev«, katerih brezdanjo grobstvo Vi že mirno poslušate celo vrsto let!

No, in seveda sedaj, ob tem slavnem »protestnem shodu« je »Laibacherica« zopet zavzela isto strankarsko stališče: naše številke očitno zmanjšuje liberalne na podvojuje.

No, tudi to, kar »Laibacherica« piše, nas ne tangira. Nov dokaz nam je le... Nov dokaz nam je le, da se deželna vlada — oziroma njen šef — postavlja pri naših bojih popolnoma na strankarsko stališče, na stališče protiljudske frakcije v deželi; nov dokaz, da baron Hein — kakor je pisala »Süddeutsche Presse« — ne ljubi naroda, ki mu je izročen v skrb. Zato ga tudi narod ne ljubi...

Pa bodisi, da imamo tudi take visoke neprijatelje, mi gremo svojo pot naprej. Nadaljevali bomo boj za svoje pravice, dokler se nam ne dado. Kakor smo že rekli: Zgubiti nimamo ničesar. Nasprotno nam je bilo že doslej vse. Torej naprej — zaupajoč na svojo in božjo pomoč! Prav pravi ista »Laibacherica«, da se bo kranjskemu kmetu že vendar enkrat začelo

LISTEK.

V Toplice.

Pieščani, 23. jun.

Moj gnetadž Štefan Lukačević je posebno spreten in ob tem živi. Računa po 1 K za enkrat in bolnika muči 15 do 30 minut, pa tudi, ako zdravnik veli, po 2 in 3 ure. Ko se sezona v Pieščanih zaključi, gre Lukačević na Dunaj iskat zaslužka. Samo kopanje brez nastopnega potenja v kocu in brez gnetbe se mi zdi saj pri nekaterih bolnikih, n. pr. starih protinarih in revmatikih, brezvspešna polovičarija. Res da že toplica sama in oblaganje zdravilnega blata ude omehča ter takozvane »exsudate« resorbira, mehanično gnetenje pa jih še bolj stisne in razravna. Blato se na tri načine uporablja; v blatni kopeli se po njem hodi, v kadéh se držijo v njem roke ali noge ali pa se v platno zavito na bolne ude kot kataplazma polaga. Njegova prvotna temperatura je 50° R, ki se za posamezne bolnike poljubno zniža.

Nekateri zdravniki, n. pr. dr. Weisz, imajo tudi priprave za zdravilno gimnastiko in ortopedijo.

Kar se tiče kopalne dobe, je tu sploh v navadi normale 4 tednov, osebam z manjšimi boleznimi zadostuje 2 do 3 tedne.

Pieščani so zadnja leta postali internacionalno zdravilišče, kamor prihajajo bolniki iz vseh dežel in narodov zdravja iskat, 6 do 7 tisoč na leto, največ jih je seveda iz sosednjih dežel, Nemcev, Čehov in Poljakov.

IV.

Pieščani na Ogrskem, 25. jun.

Da bo moj popis tukajšnjih razmer popoln, pripomnim, da je kopalnišče pristopno tudi nižjemu ljudstvu in to prav cenó. Za 20 h smejo v kopeli kmetijski ljudje, domačini brezplačno. Tako je po pravici. Bog je ustvaril to naravno čudo za vse ljudi, ne samo za gospódo, ki lahko plačuje. Vlada je velikodušno poskrbela tudi za vojaštvo in delavstvo. V vojašnici je prostora za 20 častnikov in 80 prostakov, v »delavskem domu« dobi 60 delavcev in železničarjev vso oskrbo proti majhnemu plačilu, menda 60 h na dan. Zategadelj je lahko umeti, da se meseca junija in še bolj od 1. jul. do 15. avg., ko se sezona spne na višek, zgrne tukaj nebroj ljudstva. Škoda le, da je lastnik kopalnišča nekemu židu za 60.000 K na leto v

najem dal in so takse v višjih razredih zelo visoke.

Trg pieščanski z okolico pač ne nudi prirodnih lepôt in zanimivosti, kraj je prej dolgočasen in enoličen kot prijeten; za zabavo nihče semkaj ne pride, čeprav nam v parku vsak dan godba svira, zvečer nemško gledališče daje predstave in po hotelih gojejo slavnoznaní »ogrski cigani«. Kamor greš, vidiš same ohromele in pohabljené ljudi, krevlje in krevljače vsake vrste, omahujoče na vse strani, ob eni palici, ob dveh oporah in bergljah raznotere konstrukcije. Mnogi ne morejo prav nič rabiti nog, vozijo jih na posebnih vozičkih. Tu je na majhnem prostoru videti vso človeško revo in bedo, vse grozne posledice bolezni, predvsem krutega protina, ki je brez dvoma eden najhujših bičev in trinogov ubogega človeštva v tej solzni dolini. Tu vidiš sključene starce, pa tudi čisto mlade ljudi, ki jim je trganje ude zvilo. Z menoj pri mizi sedi mlada gospa iz Berolina, pa že okuša vse trpkosti življenja; protin jej je popačil že roki in bo segel še po drugih členih, ako ne bo v kali zatrt. Protin je bolezen, izvirajoča iz telesnega sestava in po krvi prehaja od roda na rod. Vedi se do danes še ni posrečilo, do dobra spoznati bistvo in

naravo te bolezni ter najti korenit pomoček proti njej. Edino, kar more trpljenje začasno olajšati in prodiranje bolezni omejiti, so gorke kopeli, — to je tako gotovo, kakor da noč sledi dnevu. Proti zastaranemu protinu pa tudi kopanje malo izda. Te dni je skočil v valove Vaha bolnik te vrste, ki je izgubil vse upanje, da še kdaj ozdravi. Samomori so tukaj na dnevnem redu. V letošnji sezoni so že štirje v vodo skočili, včeraj mlada natakara, katero je gospodinja tožila zaradi ukradenih miznih robcev.

Neprimerno visoko je tu nastavljena kopalniška taksa, ki jo občina pobira, in znaša od 8 do 26 K po stanu in dohodkih posameznih gostov. Občina iz tega fonda vzdržuje godbo, gledališče, naroča časnike in skrbi za olepšavo trga ter druge ugodnosti tujcev. Storilo se je v zadnjem času veliko novega v povzdigo zdravilišča. Ob hišah je občina naredila širok tlak iz betona. Ceste so namreč tu tako blatne, da bi se človek udril do sredi zemlje, ako bi moral po njih hoditi; dobrega cestnega kamenja manjka, vodni prod, s katerim posipljejo, ni drugega kot strjeno blato. — Zelo ugodno je vpeljano, da so na 6 javnih krajih naberalniki za pisma in se 4krat na dan tujcem donša pošta na dom.

(Dalje prib.)

daniti. Da, daniti! Daniti in jasni, da je voljni »red« (recte nered) do neba kričeda krivica, ki so jo kovarji liberalizma prizadeli našemu ljudstvu in ki jo s pomočjo vlade hočejo še nadalje vzdrževati. Štirideset let prenaša kranjski kmet mirno in tiho to velikansko krivico, a daniti se mu je jelo, da takó ne more in ne sme biti več dolgo! Kamen, ki se je pričel valiti po gori navzdol, se ne bo ustavil, dokler ne pride do dna.

In prepričanismo, da bo pravica — študi po trdih bojih — prišla do zmage. Vremena Kranjcem bodo se zjasnila... Nekaj časa bodo še skušali združeni protiljudski elementi nadljevati svoje nasilstvo, a gotovo je, da se bo končno z velikim ropotom zrušil v prah trohli sestav liberalizma. In tedaj — če ne prej — se bomo gotovo oprostili tujčevega jarma, in prosto bo zopet dihal naš rod, — na svoji zemlji svoj gospod!

Vladni načrti.

Razni dunajski listi vedo poročati o vladnih načrtih, ki si jih je načrtala za jesensko parlamentarno delovanje. Drž. zbor bo po „Deutsche Zeitg.“ sklican v času od 22. do 28. sept., drugi viri določajo sestanek že na 16. imenovanega meseca. V prvih dneh septembra se snidejo h kratkemu zasedanju nekateri deželni zbori, mej temi posebno nižjeverstovski in češki.

V tem kratkem zasedanju se prično v češkem dež. zboru sprava pogajanja mej Čehi in Nemci. To delo prične vlada na ta način, da izloči iz čeških ozir. nemških zahtev najkočljiveje točke ter jih predloži v pretres. Na podlagi izjav obeh strank bo vlada izdelala nekaj načrt zakona, v katerem bo pokazala, kako naj se urede jezikovne razmere na Češkem in Moravskem.

V drž. proračunu za l. 1903, ki so ga že izgotovila posamna ministerstva, se je vlada, posebno v proračunu za naučno ministerstvo, že ozirala na nekatere zahteve češke oziroma nemške stranke.

Combesova slava — bledí.

V eni prvih sej francoske zbornice, v kateri se je predstavila Combesova vlada s svojim radikalno-framasonskim programom, se je pokazalo, da broji opozicijska manjšina le 124 glasov. V vseh vladnih krogih je tedaj zavladalo nepopisno veselje in sodili so vsi, da je vladna večina taka, da se lahko Combes nanjo zanaša v vsakem slučaju. — Kmalu in le prehitro se je pa pokazalo, da se je Combes grozovito varal. Njegovo najnovejšo izjavo glede zatvoritve redovnih šol je sicer zbornica odobrjuje vzela na znanje, toda pokazalo se je, da se je njena večina zmanjšala za nad 100 glasov. Manjšina, ki je pred mesecem dni štela le 124 glasov, je sedaj nastopila v moči 216 glasov. Če pojde tako naprej, ima zadnja Combesova zmaga le značaj Pyrrhove zmage, ki jej bo kmalu sledil poraz.

Potovanje italijanskega kralja pa trozveza.

Predsinočnim ob 11. uri odpejtal se je italijanski kralj Viktor Emanuel II. proti Petrogradu. Vsi politični krogi, pristaši trozveze in njeni nasprotniki, so prepričani, da je to potovanje italijanskega kralja velike politične važnosti. Posebno veliko zanimanje vzbuja dejstvo, da italijanski kralj Dunaja sploh ne obišče, Berlin pa še le pozneje, po Petrogradu. Vsi oni vzroki, ki so se navajali v opravičevanje, namreč da je nemški cesar zadržan vsled svojih potovanj in da ruska carica prihodnji mesec porodi, so le pretveze, ki pa nimajo na sebi nikake prave veljave. Italijanski kralj se je napotil prej v Petrograd ravno zato, ker je tako hotel, in gotovo so oficialni krogi Italije ravno s tem hoteli komentirati pravo vrednost ravnokar obnovljene trozveze. Kakor vse kaže, in sodeč po pisanju ruskih listov, bo italij. kralj na Ruskem najprisdnejejsje vsprejet. Da, nekateri menijo celo, da bo vsprejet še prisdnejejsje, nego je bil pred kratkim predsednik francoske republike, Loubet, in pričakovati je, da zbližanje Rusije z Italijo ne bo brez vsakih posledic za odnose med slovanskim in romanskim svetom. Italijanski kralj je dokazal že s tem, da je že kakor prestolo-

naslednik prepotoval Rusijo in obiskal vsa večja ruska mesta ter da se je poročil s drnogorsko kneginjo, da ima o slovanstvu vendar le nekoliko drugačne pojme, nego jih imajo večinoma laški politiki. Ruski listi pišejo jako entuzijastično o prihodu laškega kralja na Rusko in ga pozdravljajo kakor zvestega prijatelja in nekako svojega tretjega zaveznika. Ako poleg tega potovanja jemljemo v poštev še znano izjavo francoskega ministra za vnanje stvari, Delcasséja, da Italija nikdar ne nastopi dejanjski nasproti Franciji — in dosledno seveda tudi ne proti Rusiji — potem moramo zopet priti do zaključka, da je trozveza res že obrabljen klavir in v tem mnenju soglašajo z nami tudi nekateri treznomiešči politiki v Nemčiji, kar nam med drugim dokazuje tudi članek, katerega je te dni prinesla velleugledna berlinska revija »Die Zukunft«, kateri članek trdi, da bo trozveza obstala le dotlej, dokler bi morala preiti s papirja v realnost.

Belgijski socialisti.

V krogu belgijskih socialistov, ki so letos spomladi razburjali poleg Belgije skoro celo Evropo, se je glasom najnovejših poročil izvršil nenaden preobrat. Glavni odbor delavske stranke je namreč v dolgi vrsti tajnih sej prišel do zaključka, naj se opusti dosedanjí revolucijski program, naj se delavci odpovedo politiki cestnih nemirov in štrajkov v ter obrnejo vso pozornost praktičnemu parlamentarnemu delu v zvezi z meščanskimi liberalci. Obenem se opusti dosedanja republikanska propaganda. Mnogi porazi zadnjega časa, posebno pa oni v aprilu letošnjega leta so končno zmodrili še tako zagrizene soc. demokratiške voditelje ter jih dovedli do tega, da se podajo na pot pozitivnega dela. Kako bo ta korak nazaj vplival na zapeljano delavsko množico, bodo pokazali prihodnji dnevi, vsekako pa bo delavstvo jelo uvidevati, da ima končno od takih bedarij škodo le delavstvo samo.

Revolucija v Kini.

Na raznih krajih kitajskega cesarstva je jelo zopet izredno vreti. Listu »Daily Mail« poročajo iz Shanghaja, da je od 18 kitajskih pokrajin v uporih že devet provincij. Posebno napet položaj je v pokrajini Pečili, kjer se morajo umikati v mesta celo dobro izurjene kitajske vladne čete. Na potu morajo opetovano odbijati silne napade, v katerih podleže vedno mnogo vojakov. Uporniki so požgali in porušili 37 z nasipi obdanih mest. Prebivalce so mučili na nečuten način ter večinoma vse pomorili. Poročilo je vsekako precej pretirano, vendar pa kaže, da so se razmere na kitajskih tleh zopet poostrele in da mogoče v ne predolgem času doživimo dogodke, kakršni so se pojavljali lansko leto.

Iz brzobjavk.

Na godbeno pogajanja se prično zopet s 15. t. m. Ta dan dospo na Dunaj ogrski ministri in se takoj nato prične tretje branje avtonomnega carinskega tarifa. — Trgovinske pogodbe podaljšane. Mažarski list »Alkotmany« ve poročati iz dvornih krogov, da je pri zadnjem kronskem svetu cesar iz lastne moči podaljšal trgovinske pogodbe. Cesar je baje rekel: »V svojo največjo žalost moram zvedeti, da sem zastoj vladal«. Ta vest se doslej še ni potrdila z nobene strani. — Slavnost kronanja kralja Edvarda so sedaj v Londonu določili na čas od 11. do 15. avg. Seveda ta rok še ne more biti definitivno določen. — Lord Kitchener prihodnjo soboto dospo v London. Za njegov vsprejem se vrše velike priprave. — Italijansko-švicarski razpor se poravnava povodom potovanja kralja Viktorja Emanuela skozi Svico.

Izpred sodišča.

Otrok vsled opeklin umrl. Leta 1899 je 5 let stara hčerka Neže Vozel, premogarka žene v Podkrajju, ponesrečila. Mati je zakurila v štedilniku in šla po vodo k bližnjemu vodnjaku, med tem ko je svoje male tri otročiče same doma pustila. V njeni odsotnosti se je vnela pri štedilniku obleka deklice Amalije in akoravno se je mati kmalu vrnila z vodo, je našla hčerko vso opečeno in je ista še tisto popoldne umrla vsled dobljenih poškodb. Ker je bila obto-

ženka v inozemstvu in se še le pred kratkim vrnila domov, se je proti njej vršila večerj razprava, — a sodišče jo je obtožbe povsem oprostilo.

Odslovljen ljubimec. Tovarniški delavec Gašper Dovžan iz Mojstrane je imel znanje z mlado šiviljo. Ker se je pa to razmerje vsled nekih dogodkov skrhalo, je za mladega Gašperja tako razjezilo, da je vrgel v šiviljo steklenico ter jo še po vrhu oklofuta. Sredi meseca junija je pa razbijal pri oknu njenega stanovanja, pobil šipe, ter upil, da jo mora zadaviti ali pa zaklati. Pred sodiščem priznava obdolženec svoje dejanje, izgovarja se pa na svojo popolno pijanost, čemur pa pride ne pritrdijo. Obsojen je bil v šmesečno ječo, poostreno z enim postom vsakih 14 dni.

Tepen pa nisem bil v Beljaku, tako je trdil kovaški pomočnik Tone Režek v Kranju Janezu Bregarju, ker je baje ta pripovedoval, da so Režka v Beljaku vojaki nabili. Zvečer 29. maja t. l. srečal je Režek Bregarja v družbi fanta Matevža Arharja, pričelo se je zmerjanje, naposled tepež, pri kojem je Arhar dobil od Režka sunek z nožem v vrat. Sodišče mu je priznalo 6 mesecev težke, z 1 postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni poostrene ječe.

Zaradi tatvine imel se je pred sodiščem zagovarjati tovarniški delavec Franc Hartman iz Bele peči, ker je vzel v Spod. Trbižu nekemu čevljarju par čevljev, kar tudi sam priznava, ravno tako si pa je tudi v tovarni prilažil 3 jermene, 3 klešče in 1 pilo. Sodišče ga je spoznalo krivim le prestopka tatvine, in ga obsodilo na 1 teden zapora.

Praznik sv. Ahacija v Idriji.

Iz Idrije, 25. jun. 1902.

B.l. je izredno veličasten dan, letošnji praznik farnega patrona sv. Ahacija!

Že v soboto vršile so se take slavnosti, katerih širni javnosti ne smemo zamolčati. Katol. del. družbe dom, župna cerkev sv. Ahacija in Barbare ter vhod pred župnim dvorcem so se blesteli v vencih in zastavah. Tudi dokaj drugih hiš je razobesilo zastave, zlasti okolu župne cerkve.

Okrog 5. ure popoldne začele so prihajati v vrstah Marijine hčere iz Sp. Idrije, Črnege vrha, Logateca, da celo iz dalnje Plavnine jih je prišlo ozir. pripeljalo se nad 60 deklet pod svojim praporom. Zastave so imele seboj tudi Marijine družbe iz Logateca, Črnege vrha in Žirov. — Po malem oddihu in okrepčanju v prostorih kat. del. družbe podale so se Marijine družbe k cerkvi sv. Trojice k svojim posestrinjam idrijskim. — Nekaj pred 6. uro zvečer nam je naznanil strel ter zvonjenje iz zvonikov, da se pelje premil. g. knezoškof v Idrijo. Pred staro »vahtnico« sprejeli so premilostnega g. rud. nadsvetnik Jos. Schmid ter drugi gg. dostojanstveniki raznih javnih oblastij. Od občinskega zastopa seveda ni bilo nikogar, ker se »šparajo« za sokolsko slavnost. — Potem je prem. g. knezoškof peš šel skozi mesto v župnišče ter po kratkem odmoru med v poredju pod varstvom svojih p. n. učiteljev in učiteljic nastavljenimi šolarji prišel v župno cerkev. Preje pa so bile že došle v dolgih vrstah tuje in domače Marijine hčere pod svojimi zastavami v cerkev.

Po kratki molitvi stopi premilostni na leco ter z vznesenimi besedami stavi zbranim dekletom Marijo kot vzor ter priporoča molitev, pogosto prejetanje sv. zakramenta, čistost ter vzgledno življenje vsem onim, ki so že bile v Marijini družbi, in onim, katere bode še le sprejel v njo. Na to je ob obilni asistenciji blagoslovil novo krasno zastavo idrijske Marijine družbe ter sprejel nad 30 deklet in več žena na novo v Marijino družbo. S tem je bila cerkvena slovesnost za soboto končana. Zvečer so pripravile domače tujim Marijinim hčeram v prostorih kat. del. družbe malo zabavo. Okrog 9. ure zvečer pa so napravili prem. g. knezoškofu lepo podoknico: c. kr. rud. godba, pevski zbor in družbeniki kat. del. družbe z lampijoni. Ko je bila podoknica končana, vršil se je običajni mirozov c. kr. rud. godbe okrog mesta.

V nedeljo, na sv. Ahacija jutraj ob pol 7. uri je bil slovesen dohod prem. g. knezoškofa v cerkev, potem sv. maša in pridiga, kateri je sledilo deljenje zakramenta sv. birme. Birmanih je bilo okoli 800 otrok. Po sveti birmi je bila velika sv. maša, katero je daroval pref. g. dekan M. Arko in potem običajna procesija z Najsvetejšim, katero je nosil sam prem. g. knezoškof. Letošnja procesija je bila izredno lepa, ker so se je udeležili tudi tuje in domače Marijine hčere s svojimi zastavami, ter tako pokazale s svojim neustrašenim nastopom, na se de bojé zlobnih jezikov verskih nasprotnikov. — Kajpada so se udeležili mladane vai p. n. gg. uradniki, ter tudi pazniki, veterani, in gasilno društvo pod svojimi zastavami ter obilna množica drugega občinstva tega starodavnega sv. sprevoda.

Šele ob četrt na 1. uro popoldne je bila vsa cerkvena slavnost končana. Potem je bil obed v župnišču, katerega so se poleg oč. duhovščine vdeležili tudi gg. načelniki

javnih oblastij. Tuje Marijine hčere pa so imele na vrtu g. Fr. Didiča skupen obed.

Popoldne ob 3. uri so bile v cerkvi prelepe koralne večernice, katerih se je udeležil tudi prem. g. knezoškof. Potem je šel premilostni v cerkev sv. Trojice, kjer je imel kratek nagovor na zbrane žene in dekleta Marijinih družb. — Tudi krščanskega delavstva ni pozabil prem. g. knezoškof. Od sv. Trojice je prišel v prostore katol. delav. družbe ter po kratkem pozdravu od strani družbinega načelnika prečast. gosp. dekana M. Arko nagovoril ondi zbrane družbenike ter jim polagal na srce, naj ostanejo zvesti svoji stvari, naj gojijo medsebojno krščansko ljubezen ter dajejo lep izgled drugim ter naj krepko podpirajo združno misel, ki je prav v duhu sv. evangelija utemeljena. — Tudi prostore kršč. gosp. društva je obiskal premilostni, kjer mu je marljivi g. načelnik Iv. Koler predstavil odbornike ter je po vpisu v spominsko knjigo, burno pozdravljen zupustil te za združno življenje v Idriji tako pomenljive prostore.

Ob 6. uri potem je prem. g. knezoškof v spremstvu prečast. g. dekana M. Arko se odpeljal proti Logatcu.

Tako tedaj se je vršil ta pomenljivi, prelepi dan, kateri je privabil toliko tujcev v Idrijo, kakor že davno ne.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. julija.

Premil. g. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič biva sedaj na Goricanah in ostane ondi do konca avgusta.

Konsekracija goriškega knezonadškofa monag. Andreja Jordana se vrši dne 20. t. m. v Gorici; navzoči bodo trije škofje.

Osebnost. Minister za nauk je imenoval nadomestnega učitelja veronauka na državnem gimnaziju v Trstu, gosp. dra. Ludovika Cikovica, pravim učiteljem veronauka na tej šoli.

C. kr. kmetijska družba za Kranjsko ima jutri dopoldne v »Mest. Domu« redni občni zbor; začetek ob pol 9. uri.

Izid mature na c. kr. ženskem učiteljskišču v Gorici. Zrelostni izpit je do sedaj delalo 37 Slovenk, izmed katerih so vse usposobljene in sicer: Eržen Ljudmila, Fux Silvija, Gerdol Kristiana, Juvančič Olga, Lapajne Marija, Simčič Ivanka in Vidmar Gabrijela z odliko s slovenskim in nemškim jezikom, potem Tirlik Ema z odliko s slovenskim in brez odlike z nemškim učnim jezikom, dalje Havel Štefaniya z odliko s slovenskim učnim jezikom. Brez odlike so usposobljene Gašperin Minka, Hrovat Frančiška, Jabačin Roza, Kokalj Štefaniya, Komotar Amalija, Lapajne Davorina, Lazar Milena, Lecker Matilda, Ličar Frančiška, Posega Marija in Rosenberger Alojzija s slovenskim in nemškim učnim jezikom ter Barle Marija, Besednjak Antonija, Blažica Ernesta, Blažič Marija, Cink Alojzija, Komel Ana, Kovačič Marija, Lorencuti Pavlina, Marinšek Štefaniya, Martelanc Amalija, Martelanc Marija, Sedej Josipina, Šavli Eleonora, Širca Gizela, Štrosar Ljudmila, Valenčič Katarina in Šusteršič Angela s slovenskim učnim jezikom. — Izpit za otroške vrste so naredile Blažica Ernesta, Blažič Marija, Havel Štefaniya, Marinšek Štefaniya, Sedej Josipina, Simčič Ivanka in Šavli Eleonora.

Duhovniki semiške dekanije imajo svoj shod »sodalitatis« dne 16. julija na Vinici. Začetek je točno ob 10. uri.

Liberalci in verske družbe. Dapo-piše »Jednakopravnost« slovesnost v Idriji na praznik sv. Ahacija, porabila je 32 vrat za celo slavnost, dočim v 21 vrstah smeši Marijine družbe, ki so prišle s svojimi zastavami, da se udeležijo blagoslovljenja zastave idrijske dekleške Marijine družbe. Škoda bi bilo, da bi se izgubil ta pamflet zakotnega lističa. Zato ga objavimo: »Kot piče de resistance pa so bile vsekako družbe devic. Kaj takega še ni videlo nobeno mesto na Kranjskem! Od vseh strani so prihajale bojevitke katoliške amazonke ter ponosno korakale za svojimi zastavami. Solze so ti morale stopiti v oči, ko si videl to navdušenje za sveto stvar. Že od daleč se je videlo, da mora biti to nekaj posebnega, a ko so prikorakale do tebe, si jim lahko takoj iz

obraza bral, da imaš pred seboj same device, ki si od same pohlevnosti in ponižnosti odrekajo vsako veselje tega grešnega sveta. — Splošno navdušenje za deviški stan pa je zavladovalo še le pri procesiji, ko so nastopile uniformirane in korakale pred veterani in ognjegasci s svojimi zastavami. Mislim, da ne pretiravam, ako trdim, da jih je bilo 500. O blaženo 20. stoletje! Tako pišajo omikani (?) naprednjaki o cerkvenih družbah.

Is Őrnega vrha se nam piše: Z ozirom na zadnje sklepe c. kr. dež. šolskega sveta glede prikrajšanja počitno sporočamo, da pri nas v Črnem vrhu na dvorazredni ljudski šoli s poldnevni poukom ni nobenega šolskega pouka. Pred 3 meseci je šla g. učiteljica na dopust, ta mesec je dobila novo službo. V tem času je poučeval gosp. nadučitelj sam. Zadnji teden pa je bil g. nadučitelj odpoklican k vojaškim vajam za celih 6 tednov. In zdaj ni nobenega od nobene strani, da bi nadaljeval šolski pouk. Vse stoji. Ali misli c. kr. dež. šolski svet, da se bo šolski pouk nadaljeval meseca avgusta v največji vročini in največjem delu? Kako se vjema to z duhom teh zadnjih sklepov c. kr. dež. šol. sveta?

Zborovanje. Kat. slov. polit. društvo na Teharjih zboruje prihodnjo nedeljo dne 13. t. m. ob pol 4. uri popoldne v gostilni g. Jurja Štiglic v Slanih. Pri tem zborovanju poročal bo naš državni poslanec g. vitez Berka o svojem delovanju v pretečenem zasedanju drž. zbora. O gospodarsko-političnih rečeh govoril pa bo g. Iv. Kač iz Žalca.

Is Idrije, 8. julija. Pravijo, da se bodo „Sokolske“ slavnosti v Idriji udeležili tudi nekateri učenci (!) c. kr. rudniške ljudske (!) šole, in sicer menda celo v sokolski uniformi. „Sokolsko“ jih vežba davčni praktikant Novak, sin ravnatelja c. kr. rudniške ljudske šole. Ako se bo uresničilo, kar pripovedujejo, bo nekaj prav novega, gotovo izvirnega — vsaj za šolske oblasti.

Upravna Kolpe. Ogrska vlada je naročila trem tehnikom, naj izdelajo načrt za uravnavo Kolpe mej Karlovcem in Brodom.

Vojaška vest. Topničarski polk št. 7 se 28. t. m. povrne s Krškega v Ljubljano, mej potjo prenoči dne 28. julija v Mokronogu, dne 29. julija v Trebnjem in 30. julija v Višnji gori.

Novo »Šulferiinsko« šolo začno v kratkem zidati v Šoštanju.

Slabo ispala matura. Prva matura na ptujski deželni višji gimnaziji je bila letos in se je iste udeležilo 13 učencev. Z odliko ni napravil mature noben dijak, napravilo pa jo je samo sedem. Nemški listi seveda molče o tem neugodnem izidu; prva matura na ptujski gimnaziji je res prav slabo izpadla ter je v sramoto temu zavodu.

Nagloma umrl je v Slovenjem gradu g. Ivan Saje.

Nagla smrt. Žena Bernard v Studenih pri Mariboru je kuhala kosilo, kar se ji iz ust in nosa vlije kri; v petih minutah je bila žena mrtva.

V Soči s pevškega mosta je hotel skočiti 30 letni delavec Martin Valentinič iz Deskel. Zabrnila sta mu to nočna stražnika pri mostu Boškin in Figl iz Pevme. Nesrečneža so pripeljali v bolnišnico. Vzrok poskušnemu samomoru je neznan.

Požar v Kočah na Koroškem. Včeraj je iz dosedaj neznanega vzroka nastal ogonj pri nekem kmetu v Kočah v Zilski dolini, ki se je vsled vetra z nepopisno naglico razširil na razne strani. Skoro istočasno je jelo goreti več sosednjih poslopj. Popolno pogorel je ves spodnji del vasi, ravno tako skupina hiš ob cesti proti Šmohoru. Le z največjim naporom so rešili cerkev, samostan in poslopje okr. sodišča. Prav malo je manjkalo, da se ni unel tudi gorjenji del vasi. Nekaj oseb je ponesrečenih.

Ječarju ušel. V Celovcu so prijeli nekega moža, ki se je imenoval Knaus, katerega pravo ime je Rudolf Stucin, in ki je nastopal v obleki rezervnega častnika, dasi zato ni imel nobene pravice. Izvršil je mnogo tatvin. V nedeljo je »Knaus« peljal ječar k vodnjaku. Jetnik je zagrabil pest peska in ga vrgel ječarju v obraz. Na to je ušel na cesto, kjer pa je bil skoro prijat.

Štrajk voznikov v Trstu je končan. Med vozniki se širi misel, da bi vozniki sami ali pa trgovci ustanovili posebno zadrugo oziroma konsorcijsko za prevažanje, vseh česar bi sedanji podjetniki vožnje izgubili zaslužek.

Stavka kavararskih uslužben- **cev v Trstu** bo skoro gotovo v prihodnjih dneh. Vsa znamenja kažejo, da se kavararji in njih uslužbeneci ne pogodijo z lepa. V Trstu morajo kavararski uslužbeneci celo lokalne novine sami plačevati.

Stavka zidarjev na Reki je končana. Danes delajo vsi zidarji.

Na včerašnji semenj je bilo prignanih 608 konj in volov, 195 krav in 101 telet. Skupaj 904 glav. Vkljub temu, da je bil pred kratkim semenj, je bila še dokaj ugodna kupčija, posebno za govejo živino.

Kotiček za liberalce. »Naroda« je vedno bolj smešen v situaciji napihnjene žabe. Ponosen je na policijski shod v »Narodnem Domu«, ker menda ne ve, da bi bilo vsejedno, ko bi prišlo protestirat tudi vseh 6000 liberalnih volivcev. Ostala bi kljub temu nespremenjena ogromna liberalna manjšina na Kranjskem. Tako stvari stoji. Sicer nas pa veseli, ker je »Naroda« spremenil svoje mnenje, da je bilo pred »Narodnim Domom« samo 150 demonstrantov. Včeraj piše »Naroda«: »V nedeljo na primer bi bili naprednjaki tistih par sto blelih Nežic, katere sta Štefe in Gostinčar pred »Narodni dom« privlekla, kar v trenutku in brez težave v zemljo pomedrali, da bi ne bilo ostalo drugzega, nego par pohojenih krot!« Tak pogum in častnost so liberalci dobili v t o r e k z v e č e r, v nedeljo so se pustili braniti od policajev in konsignirali so je orožništvo in vojaštvo. Sicer pa si liberalne psovke delavstvo dobro zapomni in jih bo tudi primerno kvitiralo.

Ljubljanske novice.

Odhod g. Druškovičeve rodbine. »Meš-
č a n s k i k l u b« je včeraj priredil v slovo velesopostovani rodbini g. Andreja Druškoviča odhodnico na vrtu Conžkove restavracije pod Rožnikom. Zbralo se je na vrtu mnogo odličnih klubovih članov in dam. »Meščanski klub« je gospej Druškovičevi poklonil krasen šopek. Predsednik g. L e d e n i g je v izbranih besedah tolmačil čustva klubovih članov ob odhodu g. Druškoviča, ki je bil med ustanovitelji »Meščanskega kluba«, in njegove blag. gospe, ki je pravi vzor zavedne krščanske in narodne matere. G. Druškovič se je zahvalil na prirejanih ovacijah, češ, da se bo tudi v zeleni štajarski v lepi Slatini, ki bo odelej njegovo bivališče, rad spominjal na »Meščanski klub«, kateremu želi vednega napredka. Zahvalila se je tudi gospa Druškovičeva, ki je dejala, da pač niso resnične besede, da se Slovenci ne spoznava. Slovenci pravih načel se odkrito spoznavamo mej seboj. Prišli so do besede tudi izborni humoristi »Meščanskega kluba«. Prav težko smo se ločili od g. Druškoviča in njegove gospe, ki bo posebno nepozabna ostala »Krščanski ženski zvezi«, kateri je bila požrtvovalna podpredsednica. Ob odhodu iz Ljubljane g. Druškovičevi rodbini od srca kličemo: Mnogo sreče med štajarskimi Slovenci!

Na višji gimnaziji ljubljanski je bilo danes končano šolsko leto s sv. mašo, katero je daroval monsignor T. Zupan. Koncem leta je bilo na gimnaziji 594 dijakov, in sicer: 164 iz Ljubljane, 334 iz ostale Kranjske, 17 iz Primorja, 53 s Štajerskega itd. Po narodnosti je bilo 489 Slovencev, 105 Nemcev. Prvi red z odliko je dobilo 68 učencev, prvi red 415, drugi red 48, trojko 14, izpite more ponavljati 49 učencev. Šolnina je znašala 14.200 kron, ustanove 13.692 kron 98 v. Na gimnaziji je poučevalo 26 učnih modij. Letno poročilo objavlja na prvem mestu spis prof. dr. Jos. Šrna: »Weiter Beiträge zur Syntax des M. Junianus Justinus«, ter šolske vesti od ravnatelja. Bodoče šolsko leto se začne dne 18. septembra.

Matura na tukajšnji c. kr. državni višji realki se je vršila 4., 5., 7. in 8. t. m. Od 24 maturantov (23 rednih in 1 eksternist) sta dobila odliko 2 (Frid Linhart in Jožef Boncel), 14 jih je dovršilo, 6 padlo na dva meseca in 2 sta bila reprobirana na celo leto. Med maturanti je bil tudi gimnazijski sedmošolec Vidmar, ki je maturó dobro dovršil.

Na ljubljanski obrtno-izobraževalni šoli je bilo koncem šolskega leta v vseh oddelkih 242 učencev, od katerih jih je 220 doseglo učni vspeh, 15 je ostalo neizprašanih. Šolsko leto 1902/03 se prične na tem zavodu 1. oktobra.

Z električne železnice. Včeraj je tik pred škofijo neki človek z dežele ne meneč se za v bližini proti njemu prihajajoči elektr. tramvaj šel preko tiru električnega tramvaja. Voznik, kateremu se je posrečilo tik

pred njim voz vstaviti, bil je tako razjarjen, da mu je vrgel pest peska v obraz. — Kolo se je potiralo danes nekemu premogarju, ko je peljal čez tir električne železnice. Voznik je peljal s tremi kolesi naprej.

Pevskega društva »Slavec« velika vrtna slavnost z naslovom »Prvi veliki semenj v Spodnji Siskii« vršila se je minulo nedeljo ob jako ugodnem vremenu na Koslerjevem vrtu. Obisk je bil — dasi je bilo mnogo drugih veselja ob jednom — izredno dober. Kmalu po 3. uri bil je vrt do zadnjega kotička zaseden. Zbralo se je mnogo odličnega občinstva, posebno nežni spol bil je dobro zastopan. Vojaška godba, pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika, svirala je prav dobro in pridno, v posebno veselje moramo konstatirati, samo slovenske točke. »Slavec« pel je pod vodstvom g. kapelnika Beniškega Cerinova »Domus«, Foerster-jev »Njega ni« in K. Mašek ov orkestralni zbor »Kdo je mar«. Te točke izvajale so se izborni. »Slavec« je lahko ponosen na vspehu. Zbrano občinstvo je burno pritrjevalo posameznim pevskim točkam. Pa kdo bi popisoval dobro petje, saj nam je že ime »Slavec« porok, da se je moralo fino peti, kajti kjer je naš vrli »Slavec« nastopil, bil je vedno na pravem mestu, pel sigurno in lepo, ter žel mnogo pohvale, katero tudi v pevskem oziru v polni meri zasluži. Dekoracijska dela pogodil je društveni član g. Puc izborni. Na vrtu so bili razni štantje — prav sejmarstvo — na katerih se je prodajalo raznotero blago; postavljeno je bilo tudi strlišče na dobitke, posebno pa je ugajal občinstvu »Komarjev muzej« — izborna ideja. Tu si videl dobro ohranjene izkopanine iz komarjeve pradobe. Občinstvo se je vsaj lahko prepričalo, kakšen da je bil pravi šišenski komar. Biti je morala to velikanska zverina, sodeč po podkvi leve njegove noge in pa tako tej podkvi prikladnemu žebelu! Fino je bilo tudi »Styria«-kolo — konstrukcija pa taka — ko bi ga imel gospod Čuden v zalogi, lahko bi bil ponosen. Na tem kolesu — kakor se bere v zgodovini komarjev, seveda kdor jo zna brati — dirkal je prvi komar, ter si pri dirki zlomil nogo, katere podkev in žebelj sta gori omenjena. Pa tudi druge stvari so bile imenitne. Če se ne motimo, izdal bo »Slavec« poseben katalog teh starin! Bil bi jako poučljiv. Kakor rečeno, bil je v pravem pomenu besede semenj, na katerem nisi pogrešal ničesar. Gospod Blumauer, ki je začasno prevzel iztoč, postregel je občinstvu z dobrim vinom in izborni Kosler-jevo pivo, gg. Kahm in Murnik pa sta poskrbela, da se je lahko tudi kaj dobrega prigriznilo. Le prehitro je potekel za »Slavec« zopet časten popoldan, in ponosno je lahko društvo na vedno tako okusno, fino in srečno izpale priredbe. H koncu moramo le še to omeniti, da je bil poleg že omenjenih drugih veselja v nedeljo tudi »Sokolov« izlet v Kamnik — a poleg tega je bilo pri »Slavecu« izredno mnogo občinstva. Čudno se nam pa zdi — kakor nam je znano, bilo je dvakrat ali trikrat po časopisih naznanjeno pravočasno, da se vrši »Slavčeva« veselica dne 6. julija t. l., in da naj se druga narodna društva s svojimi priredbami blagovolijo ozirati na to veselico — da »Sokol« za svoj izlet ni mogel določiti drugzega dne, ne prej ne pozneje, kakor ravno to nedeljo. Pa žalostno, če društvo društvu tako pomaga. »Slavecu« bi pa le svetovali — saj ga bo »Sokol« še rabil — naj v bodoče tudi tako »pomaga« takim nagajivcem. Pa upajmo, da »Sokol« ni in v bodoče tudi ne bo mnogo škodoval »Slavecu« s svojimi izleti, in prepričani smo, da bo vsaka »Slavčeva« veselica dobro obiskana, če tudi »Sokol« zleze na vrh kamniških planin.

Umrl je v tukajšnji bolnici gospod Maks pl. Premerstein na operaciji. Umrl je sprevodnik na južni železnici g. Fran Bizovičar.

Poskušeni samomor. Pri trdki Hamerschmidt uslužbeni trgov. pomočnik I. Ilk se je skušal s fusorjem zastrupiti. Poklicanemu zdravniku se je posrečilo, da mu je rešil življenje.

Društvena godba ima jutri ob 8. uri koncert na vrtu restavracije pri »Lloyd«.

V Ameriko je z ljubljanskega južnega kolodvora 7. t. m. odpotovalo 69 oseb.

Zrelostne preizkušnje na ženskem oddelku tuk. c. kr. učiteljskega so se danes dovršile. Delalo jih je 40 kandidatij in sicer: 34 z dobrim uspehom, 3 z odliko, 2 morata ponoviti preizkušnjo iz enega predmeta čez 2 mes., ena pa je odstopila med izpraševanjem.

Poročil se je gospod Ernst Camus, veleposestnik v Trstu, z gospodično Kristino Slapničar iz Ljubljane. Čestitamo!

Mesečno poročilo o ljudski kopelji v Ljubljani. Od 1. do 28. junija 1902 oddalo se je v mestni ljudski kopelji vsega skupaj 2552 kopelji, in sicer za moške 2032, pranih 1495, kadnih 537; za ženske 520, (pranih 77, kadnih 443).

Telefonska in brzoljavna poročila.

Celovec, 9. julija. Ogenj v Kočah so omejili včeraj zvečer. Ogenj je na-

stal v višje ležeči hiši in je zanesel iskre v spodaj ležeča poslopja, ki so se vnela. Pogorelici so rešili samo življenje.

Trst, 9. jul. V peti seji istrskega deželnega zbora je mirno govoril posl. Laginja. Na redu prihodnje seje v četrtek je volitev deželnega odbora.

Dunaj, 9. julija. »Gospodarska zveza« je dobila od vlade 10.000 kron podpore za preteklo leto in 5000 kron pogojno za tekoče leto.

Dunaj, 9. julija. »Narodova« vest, da je tudi »Vaterland« zapustil dr. Šusteršič, ni resnična. Pri »Vaterlandu« se ni nič spremenilo. »Vaterland« brani dr. Šusteršiča proti liberalnim napadom, posebno proti liberalnemu očitaniu gledé uradništva, češ, da je izrecno dejal, da govori proti sistemu. Lajž je tudi vse gledé korespondence. Iz katoliških krogov je prišla samo ona, katero je objavil včeraj »Vaterland«. Dr. Šusteršič vložil tožbo tudi proti Penižku radi sramotjenja v poročilu »Slavische Correspondenz« o liberalnem shodu. Iz tega poročila vzeli so vsi liberalni in vladni listi. Vložil je še eno tožbo proti »Neue Freie Presse« in »Reichswehr«.

Solun, 9. julija. (C. B.) Potresni sunki se vsak dan pojavljajo, vendar so od 5. t. m. znatno slabši. Prebivalstvo se vrača v svoja bivališča. Poslopja so znatno razpokana. Neko slabo poslopje se je porušilo ter zasulo dva otroka.

Zofija, 9. jul. Sobranje je s 111 proti 56 glasovom odobrilo vladno predlogo o najetju posojila.

Petrograd, 9. jul. Listi so nedavno poročali, da naučno ministerstvo namerava upeljati nemščino kot obligatni predmet v ruske šole. Sedaj se javlja, da je ruski car pouk nemščine v vseh ruskih srednjih šolah v posebnem ukazu na naučno ministerstvo popolnoma prepovedal.

Petrograd, 9. jul. (C. B.) Tolstoj je popolno okreval.

Bruselj, 9. jul. (C. B.) »Chronique« poroča, da se je zdravstveno stanje kraljice Viljemine včeraj poslabšalo.

London, 9. julija. Velikanski štrajk premogarjev po poročilih iz New-Yorka še vedno ni končan. Škode za delodajalce in delojemalce je doslej 40 milij. dolarjev.

Umrli so:

7. julija. Fran Bizovičar, sprevodnik, 48 let, Resljeva cesta 23, pljučna tuberkuloza.

8. julija. Jožefa Kušar, uradnikova hči, 15 mes., sv. Petra cesta 50, pljučna tuberkuloza.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vseuri	Nebo	Relativna vlažnost
8. 9. zveč.	725-9	23-4	sl. jug.	jasno		
9. 7. jutro	735-8	19-1	sl. svzh.	jasno		0-1
9. 7. popol.	733-8	32-4	sr. jrah.	pol obl.		

Srednja včerašnja temperatura 24-9°, normale: 19-5°.

Dunajska borza

dne 8. julija.

Skupni državni dolg v notah	101-70
Skupni državni dolg v srebru	101-65
Avstrijska zlatna renta 4%	121-—
Avstrijska kronska renta 4%	99-75
Ogerska zlatna renta 4%	121-20
Ogerska kronska renta 4%	97-90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1897-—
Kreditne delnice, 160 gl.	670-—
London v ista	239-97 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-25
20 mark	23-46
30 frankov (napoleonador)	19-07
Italijanski bankovci	94-20
C. kr. cekini	11-24

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov v Ljubljani

186e

uradnika-strokovnjaka.

Ponudbe s pričevali naj se vložijo do 20. julija t. l.

Zahvala.

Izredno mnogobrojna vdeležba pri dne 7. t. m. vršečem se pogrebu, ki ga je priredila **kranjska hranilnica** kot izraz posebnega spoštovanja svojega dolgoletnega in velezaslužnega uradnega vodje, gospoda

DR. JOSIPA SUPPANA,

je bila nov dokaz visokega spoštovanja in časti, ki ju je užival pokojnik radi zaslug, ne samo za zavod, v vseh krogih prebivalstva.

Podpisano predsedstvo smatra torej za svojo dolžnost, izreči najtoplejšo in najiskrenejšo zahvalo ki so tem žalostnim povodom kakorkoli izkazali čast pokojniku.

V prvi vrsti velja ta zahvala Nj. ekscelenci gosp. deželnemu predsedniku baronu Heinu in njegovi gospej soprogi za osebno udeležbo vsem, ravno tako pa tudi vsem čestitim predstojnikom in gospodom uradnikom številnih uradov in oblastev, cenjenim šolskim predstojnikom in članom učiteljskega zbora, zavodom, korporacijam, zvezam in društvom, posebno onim, ki so posebno slovesno počastili častno članstvo pokojnika, mnogim od zunaj došlim deputacijam, izredno številno zastopani moški in ženski mladeži tukajšnjih zavodov, kakor končno vsem in vsakemu posamniku izmed mnogo stotin broječih dam in gospodov, ki so dobrotno počastili pokojnika na zadnjem potu.

Ljubljana, dne 9. julija 1902.

Predsedstvo kranjske hranilnice.

815 1-1

Potrjim srcem obveščajo podpisani vse sorodnike, prijatelje in znance, da je Vsega-mogočni dne 7. julija ob 1. uri po noči po kratki in mučni bolezni, previdnega se svetotajstvi za umirajoče, v starosti 46 let, poklical k Sebi njih iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta

višjega revidenta o. kr. državnih železnic, gospoda

Ivan-a Favai-a,

podnačelnika v dohodninskem oddelku o. kr. železničnega ravateljstva v Trstu.

Truplo dragega pokojnika pripelje se v četrti dne 10. julija iz Trsta in se na tukajšnjem pokopališču sv. Kristofa položi k zadnjemu počitku.

Pogreb vrši se isti dan ob 6 uri popoldne od tukajšnjega državnega koledvara. Sv. maše za dušnice brale se bodo v raznih cerkvah.

V Spodnji Siški, dne 8. julija 1902.

Marija Favai, soproga.

Klavdija, Ivan, Angelo, Karl, Peter, Pavel, Pia, Bruno, otroci.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

795 2-3

Med. univ.

DR. IVAN JENKO

ordinuje

od 5. julija naprej

Resljeva cesta št. 3.

I. nadstropje

od 1/2 — 1/2 4 ure

popoldne.

Učenec

iz dobre hiše, vešč slovenskega in nemškega jezika, se sprejme.

F. Mencinger,

špecerijška trgovina,

812 (3-1)

Sv. Petra cesta št. 42.

Nova hiša

v Medvodah št. 17, tik ceste, z jednim nadstropjem, šestimi sobami in dvojno kletjo in zraven 800 m² vrta je na prodaj. Pripravna je za gostilno ali prodajalno, ker je v bližini dveh tovarnih

Več pov. lastnik

Janez Uršič

813 (3-1)

v Stranjah št. 10, pošta Kamnik.

Bronza, tekoča, v poljubni boji, je najboljša in najpriljubljenejša sredstvo za poliranje in broniranje vsakovrstnih predmetov ter daje najboljši leskin trajnost. Tudi **bronzi prašek** se dobiva v prodajalnici oljnatih barv tvrde **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanske ulice.

Vnjanja naročila po povzetju. 524 2 13-3

Majhno posestvo

na prodaj.

Solidno zgrajena hiša, z opeko krita, urejena za gostilno in prodajalno, v **Krtini hiši**, št. 57, preje last Jožefa Pajerja, dalje lepa, rodovitna njiva ob državni cesti v Prevojah, pripravna za stavbišče, se pod jako ugodnimi pogoji **takoj prodaja**.

Natančneje poizv. se v pisarni, **Marije Terzije** cesta št. 16 (pri Zvokele-ju), nasproti Kolizeja 725 12-10

586 50-12

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

— Tomaževa žlindra, najboljša umetno gnojilo. —

* Bogata izbor vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča:

Razlaga velikega katekizma ali krščanski nauki za cerkev. Sestavljen Ant. Vetrnik, župnik na Dolu. Prvi zvezek: o veri in apostolski veroizpovedi. Broširano 2 K, s pošto 20 h več.

Drugi zvezek: poglavje o upanju in molitvi, pa poglavje o ljubezni in zapovedih. Broširano 2 K 50 h, s pošto 30 h več.

Tretji zvezek: o milosti in zakramentih. Broširano 2 K 70 h, s pošto 30 h več.

Za šolska darila

priporoča

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani naslednje povesti za mladino:

„Ljubite svoje sovražnike“ — s podobami.
„Marijina otroka“ — s podobami.
„Maron, krščanski deček z Libanona“ — s podobami.

Cena broširanemu eksemplaru 40 h, kar-tonirano 60 h. — Dobé se tudi v finejših vezih po raznih cenah.